

Van uw voorzitter.

"Aprilletje zoet geeft nog weleens een witte hoed". Dit is een van de oude weerspreuken, evenals "April doet wat hij wil", Het is alweer de vierde maand in 2023. Wat je tegenwoordig veel hoort is: "Wat gaat die tijd toch snel". Zeker is dat de tijd niet sneller gaat maar het gevoel speelt hierbij een grote rol. Er moet nog zoveel gebeuren en waar haal ik die tijd vandaan. Wel laten wij ons concentreren op ons dagelijks leven. 6 april was het tijd voor het 'Neutieschiet'n zie voor een verslag hiervan verder in deze nieuwsbrief. En dan staat mei

alweer voor de deur, met 11 mei de 'Lentebingo'. Hiervoor hebben zich al veel leden opgegeven, maar er is nog wel ruimte, dus als u een gezellige middag wilt bingoën, geef dit dan even door aan de bekende adressen. De maanden juni, juli en augustus staan in de ruststand, dat wil zeggen dat er geen bijzondere activiteiten zijn, behalve de fietstochten onder leiding van Ed Sterke en Bert Bultena. We hopen dat het weer leuke fietstochten worden in onze mooie omgeving. De Nieuwsbrief wordt ook in de zomermaanden gewoon uitgegeven dus als er nieuws is dan blijft u op de hoogte. Als u nieuws hebt te melden dan kunt u natuurlijk altijd even contact opnemen met het secretariaat.

Vanaf deze plaats wil ik namens het bestuur, alle zieken van harte beterschap wensen.

Jan Smidt, voorzitter.

Gegevens van de vereniging.

Postadres: Seniores Belang Sleen e.o.
Broekveldstraat 33
7841 BB SLEEN

Telefoon: 0591-853398 / 06-31578862

E-mail: info@sbs-sleen.nl

Webadres: <https://www.sbs-sleen.nl>

Bank: NL25 RABO 0307 5949 47

KvK nummer: 64645177 / UBO-geregistreerd

Bestuur.

Voorzitter	Jan Smidt	Heirweg 24	0591-361903
Penningmeester	Bert Wessels	Schapenveld 3	0591-361902
Secretaris	Henk Schuurke	Broekveldstraat 33	0591-853398
Adviserend	Mans Sniijders	Dingspelstraat 16	0591-232277
Activiteiten	Miep Schepers	Vennebroekstraat 38	0591-361806
Activiteiten	Reina Muller	Anssenstraat 18	0591-362125
Lief en Leed	Anneke van Engen	Entingestraat 8	0591-361992

Agenda.

11 mei "Lentebingo"
mei t/m sept. Fietstochten op de eerste donderdagen van de maand.
8 september Bus / Boottocht "Weerribben en de Wieden"
oktober – november en december zijn nog in voorbereiding.

Voor **ALLE** activiteiten is opgave noodzakelijk. Neem daarvoor contact op met:

Miep Schepers: 0591-361806
 Reina Muller: 0591-362125
 secretaris: 0591-853398 / 06-31578862

Bijdrage voor de diverse activiteiten.

		LEDEN:	NIET LEDEN:
"Lentebingo"	11 mei	€ 5,00	€ 7,50
"Bus / boot dagtocht"	8 september	€ 39,50	€ 52,00

Als u nu al weet, aan welke activiteit(en) u wilt deelnemen, geef u dan z.s.m. op.

Wij kunnen daar dan als organisatie rekening mee houden.

U kunt ook een mail sturen naar: secretaris@sbs-sleen.nl.

Gemeente Coevorden.

Het zijn financieel onzekere tijden. Prijzen stijgen en de kosten voor energie zijn extreem hoog. Naast zelf te nemen maatregelen om te besparen, helpt de overheid waar mogelijk.

De gemeente Coevorden heeft het Maatwerkfonds in het leven geroepen. Bij het **Maatwerkfonds** wordt, op verzoek van de inwoners van de gemeente, samen gekeken naar de persoonlijke situatie. Zoals inkomen, vaste kosten, energiecontract en wat er individueel kan worden gedaan om te besparen. Op basis daarvan wordt er een budgetplan gemaakt. Gebruik maken van het Maatwerkfonds is gratis. Ga voor het online aanvragen naar de website: www.coevorden.nl/maatwerkfonds Op www.datgeldtvoormij.nl zijn alle regelingen te vinden om hulp te krijgen. Voor diegene die moeite hebben, met de geboden informatie, kunnen ook contact opnemen met één van de bestuursleden om te kijken hoe we hiermee kunnen helpen.

Neutieschiet'n.

Een van de vele tradities in de provincie Drenthe is het neutieschiet'n rond de Paasdagen. In vroeger tijden werd dit meestal op de Paasdagen zelf gedaan. Op het erf of op de deel van de boerderij werd dan een lange plank op de grond gelegd en hierop werden een 25-tal walnoten in een lange rij gelegd. Om de beurt werd dan geprobeerd om door dik en dun te schieten zoveel mogelijk punten te verzamelen. Bij ons spelen we met een houten bak van plm. 8 meter lang in het MFC. De deelnemende spelers zitten gezellig rond de bak en leven mee of kijken de kunst af van de gooiende speler. Tot en met de laatste worp zat de spanning er goed in. De poedelprijs ging op het nippetje aan de neus van Mans voorbij. Volgend jaar krijgt iedereen op donderdag 28 maart weer een kans om de wisselbokaal van Lineke over te nemen. Het was een zeer geslaagde en bovenal gezellige middag. De uitslag spreekt voor zich;

1	Lineke	Ziel-Scheffer	32
2	Rikie	Schuurke-Katerberg	25
3	Reintje	Smidt-Bos	22
4	Egbert	van Engen	19
5	Miny	Bos-Anninga	18
6	Annie	Smit-Kamps	14
7	Minie	Koerts-Hendriks	13
8	Hennie	Kootstra-Dolfing	12
9	Tina	Eefting	11
10	Annie	ter Haar-Vonk	11
11	Arend	Eising	8
12	Dineke	Komduur-Stel	5
13	Jan	Buls	5
14	Riekus	Ziel	3
15	Bert	Wessels	2
16	Willy	Gort-Strijker	0

17	Lammert	Kootstra	0
18	Geert	Derks	0
19	Anneke	van Engen-Scholten	0
20	Annie	van der Horst	0
21	Geertje	Lahuis	-6
22	Lies	ter Haar	-6
23	Mientje	Zwols-Gommers	-6
24	Sina	Derks-Hilbrands	-6
25	Christl	van der Krogt-Ouwerkerk	-7
26	Roelie	Alting	-7
27	Tonnie	Snijders-Rubingh	-7
28	Roelie	Wilting-Kiers	-9
29	Wim	van der Krogt	-12
30	Trijn	Frijlingh-Buls	-14
31	Mans	Snijders	-18
32	Mieneke	Bloeming	-19

Correspondentieadres: Broekveldstraat 33, 7841 BB Sleen. Telefoon: 0591-853398 / 06-31578862 * Website: <https://www.sbs-sleen.nl>
 e-mail: info@sbs-sleen.nl * Kamer van Koophandel 64645177 / UBO-geregistreerd * Bankrekening: NL25RABO0307594947
 Aangesloten bij FASv (Federatie van Algemene Seniorenverenigingen) en via de FASv bij de Koepel Gepensioneerden.

Lentebingo.

In het voorjaar is het weer tijd voor de lentebingo. De datum is vastgesteld op donderdagmiddag 11 mei. Tussen 14:00 en 16:00 uur. Inloop in het MFC vanaf 13:30 uur.

Deelname voor leden € 5,00 en niet leden € 7,50. Naast de twee consumptiemunten per deelnemer, staat er ook weer een prachtige prijzentafel ter beschikking voor de gelukkige met een goede bingo.

Fietsen.

Vanaf mei tot en met september wordt er één keer per maand op een donderdagmiddag gefietst en wel op de 1e donderdag van de maand. Gaat het om wat voor reden niet door dan schuift het een week op. De lengte van een standaard fietsroute is meestal zo'n 25/30 km. Men fietst zoveel mogelijk door en in onze eigen natuur. Soms langs plekjes waar u waarschijnlijk nog nooit langs bent gekomen. Op 7 of 14 september is de zogenaamde "Lange Rit". Dit is een fietstocht van circa 45 km/50 km. en alleen bestemd voor de leden van SBS e.o. Onderweg wordt er koffie en gebak geserveerd en rond de middag kunt u, als u dat wilt, genieten van een heerlijke lunch naar eigen keuze, maar dit dan wel voor eigen rekening. Koffie met gebak en onderweg een aperitief neemt SBS e.o. voor haar rekening. Vertrek korte fietstochten altijd om 13:30 uur op de Brink bij de kerk. Voor de laatste lange rit op 1 september of 8 september is het vertrek om 10:00 uur

Fietsprogramma:

→ donderdag 4	mei	reserve	→ donderdag	18	mei
→ donderdag 1	juni	reserve	→ donderdag	8	juni
→ donderdag 6	juli	reserve	→ donderdag	13	juli
→ donderdag 3	augustus	reserve	→ donderdag	10	augustus
→ donderdag 7	september	reserve	→ donderdag	14	september

** Voor de maand mei is de reserve fietsdag 18 mei, in verband met de "lentebingo" op 11 mei.

Bus / boot dagtocht naar Kalenberg.

Donderdag 8 september brengt Henri van "Noorden Reizen" ons met zijn bus naar het plaatsje Kalenberg, nabij het Nationaal Park Weerribben-Wieden. Daar aangekomen gaan we aan boord, van de familie Jongschaap, voor een rondvaart door het Nationaal Park. Een bijzondere natuur, dat onder invloed van mensenhanden is ontstaan. Dit park is met ruim 10.000 hectare het grootste aaneengesloten laagveenmoerasgebied van Noordwest-Europa. Een labyrint aan plassen, meren, slootjes, mysterieus ogende moerasbossen, uitgestrekte rietpercelen en bloemrijke hooilanden. Kraamkamer voor bijzondere plant- en

diersoorten en uitvalsbasis voor varende, fietsende en wandelende recreanten.

De boot is voorzien van een lift, toilet enzovoorts. Dus geschikt voor rolstoel, rollator. Aan boord wordt 2 x koffie/thee en appelgebak met/zonder slagroom geserveerd. Daarnaast worden we getrakteerd op een zogenaamde "Schipperslunch". De prijs voor deze dagtocht is vastgesteld voor leden op € 39,50 en € 52,00 voor niet-leden. Bent u geïnteresseerd, **geef dit dan op tijd aan**. De leden van SBS e.o. hebben vanzelfsprekend 1^e keus tot 1 augustus. Na 1 augustus kunnen ook Niet-leden zich aanmelden. Eventueel wordt een wachtlijst aangehouden. **(vol is vol)**

Musical "De Tocht"

Naar aanleiding van het verzoek tijdens de algemene ledenvergadering om te kijken of er belangstelling is om een bezoek te brengen aan het musicalspektakelstuk "De Tocht" in Leeuwarden, geven we u hierbij de nodige informatie over deze musical. Mocht er belangstelling zijn, geef dit dan door aan het secretariaat: secretaris@sbs-sleen.nl of 06-31578862 of aan Bert Wessels: 0591-361902. *Het betreft hier voorlopig alleen nog een inventarisatie.* Als het door mocht gaan, dan hebben de leden die zich nu al aanmelden voorrang bij de kaartverdeling. Bent u, na dit gelezen te hebben, gelijk al geïnteresseerd, geef dat dan aan ons door via de genoemde telefoonnummers of e-mailadres

Na ruim 25 jaar wachten is het eindelijk zover.

Musical "De Tocht" laat de magie van de Elfstedentocht tot leven komen in het speciaal gebouwd Friso Theater met een ijsvloer van 2.000 m². Voor iedereen die ervan droomt om ooit nog een Elfstedentocht mee te maken: **'It giet oan'!**

Meer dan zeshonderd auditanten deden de afgelopen maanden auditie voor Musical De Tocht. Alle acteurs die de finish hebben gehaald zijn inmiddels gepresenteerd aan het publiek! Nandi van Beurden, Wolter Weulink, Theo Martijn Wever, Jolijn Henneman, Boy Ooteman, Thijs Meester en Maïke Boerdam zullen de hoofdrollen vertolken en de Elfstedentocht tot leven wekken.

Hoe bereid je je optimaal voor op een rol in De Tocht? Door de alternatieve Elfstedentocht te gaan rijden in Oostenrijk! En dat is precies wat Wolter Weulink en Nino Ruiten gaan doen. In samenwerking met Wilhelmina Pepermunt krijgen ze de komende weken tips en trucks van ervaringsdeskundigen over hoe ze deze monstertocht kunnen overwinnen. Wij hebben er alle vertrouwen in dat ze de finish halen!

Er wordt hard gewerkt aan de bouw van het Friso Theater. De heipalen gaan bij bosjes de grond in en met dank aan Dweilorkest "De Feintsjes" klinkt ons dat als muziek in de oren. We wensen iedereen een fantastisch 2023 met in oktober een Elfstedentocht!

In een Nederlandstalige muzikale theaterbeleving neemt "Musical De Tocht" je mee in het indrukwekkende verhaal van vijf vroegere schaatsvrienden die elkaar in de loop der jaren uit het oog verloren zijn. Maar in hun jongere jaren deden ze elkaar een belofte: als De Tocht ooit nog een keer komt, dan rijden we hem samen uit. Belofte maakt schuld, zeker aangezien één van de vrienden een geheim bij zich draagt, waardoor er veel meer op het spel staat dan enkel het halen van het kruisje.

Is de band van vroeger sterk genoeg of verliezen ze op de Bonkevaart meer dan ze vooraf hadden kunnen bedenken? Musical De Tocht vertelt een verhaal van afzien, passie, verbroedering en keuzes maken. De Elfstedentocht als metafoor voor het leven. Vallen en opstaan, samen en alleen. Met indrukwekkende muziek, pakkende liedteksten en het ijzingwekkende mooie decor van de Friese elf steden.

Muzikale beleving

De Elfstedentocht kenmerkt zich door extreme uitersten. Van de warmte en het feest in de Friese steden tot de kou en eenzaamheid op de kilometers daartussen. De rock georiënteerde muziek sluit aan op dit contrast en geeft De Tocht haar bijzondere geluid, van start tot finish.

De magie doorgeven aan de volgende generatie

Het belangrijkste doel van Musical De Tocht is om de magie van de Elfstedentocht voort te laten leven in de herinnering van komende generaties. Want de Elfstedentocht is meer dan een zeldzame wedstrijd op de schaats. Het is onderdeel van onze Nederlandse identiteit. Het maakt een klein stukje van wie we zijn en waarin we met elkaar verbonden zijn. Dat moet worden beleefd, en worden herinnerd.

Het Friso Theater

De musical wordt opgevoerd in een nieuw theater dat speciaal voor De Tocht wordt gebouwd in Leeuwarden. Met een 360° ijsvloer van 2.000 m² en de nieuwste theatertechnieken, beleven 1.460

toeschouwers de Elfstedentocht in elke voorstelling samen met de hoofdpersonen uit ons verhaal in al zijn uitersten. Een beleving om nooit te vergeten. Op dit moment zijn er tickets verkrijgbaar van 15 september tot 19 november en bij succes wordt er verlengd. Boek vandaag nog je tickets en beleef de magie van de Elfstedentocht!

Woensdag en donderdag 1^e Rang: € 79,50 2^e Rang: € 69,50 3^e Rang: € 39,50

Vrijdag, zaterdag en zondag 1^e Rang: € 84,50 2e Rang: € 74,50 3e Rang: € 44,50

De prijzen zijn onder voorbehoud.

Kijk voor meer informatie op internet: <https://spektakel.musicaldetocht.frl>

De puzzelrubriek.

Onder de goede oplossingen wordt via loting de winnaar beloond met een tegoedbon ter waarde van € 10,00. Te besteden bij één van de plaatselijke bedrijven. De oplossing kan worden ingeleverd / ingezonden aan: SBS e.o. Broekveldstraat 33, 7841 BB, Sleen. Of per email aan: secretaris@sbs-sleen.nl. Uiterlijke inzenddatum altijd de 1e van de maand.

Oplossing maart – puzzel.

De juiste oplossing van deze puzzel was **"FIETSBEL"**.

Het aantal goede inzendingen bedroeg **14**.

Na loting is **Sina Derks** er uitgerold en ontvangt dan ook de waardebon. Van harte gefeliciteerd.

De verkiezingsuitslag en de nieuwe Pensioenwet

Afgelopen woensdag 15 maart mocht Nederland naar de stembus om te stemmen voor Provinciale Staten en de waterschappen. De meeste belangstelling ging echter uit naar de gevolgen van de verkiezingen voor de nieuwe samenstelling van de Eerste Kamer en naar de gevolgen daar weer van voor de politieke machtsverhoudingen in ons land.

Helder is dat de verkiezingen een aardverschuiving teweeg hebben gebracht. Maar dan toch vooral aan de rechterkant van het politieke spectrum: werd vier jaren geleden Forum voor Democratie de grootste, deze keer ging de BoerBurgerBeweging er met de overwinning vandoor en werd FvD gedecimeerd. Aan de linkerkant vierden overigens ook PvdA en Groen Links een overwinning, hoewel ze volgens de laatste inzichten samen straks in de Eerste Kamer evenveel zetels gaan innemen als nu ze nog afzonderlijk van elkaar in de Senaat zitten. En coalitiepartijen? Die verloren alle vier. Waarmee de minderheid die ze ook nu al in de Eerste Kamer hebben nog verder wordt verkleind. Nuancering daarbij is overigens wel dat het kabinet straks zowel 'over links' als 'over rechts' kan proberen een meerderheid voor haar plannen te realiseren, want beide combinaties kunnen meer dan de voor een meerderheid in de Senaat benodigde 38 voorstemmen opleveren.

Interessant is natuurlijk wat de uitslag van de verkiezingen betekent voor bijvoorbeeld het lot van de nieuwe Pensioenwet. Al op de verkiezingsavond zelf liet Caroline van der Plas, politiek leider van BBB, weten dat haar partij niet alleen tegen de stikstofplannen van het kabinet is, maar ook tegen de nieuwe Pensioenwet. Tegelijkertijd werd duidelijk dat 'Pensioenen' niet in de top vijf van overwegingen stond die voor kiezers een rol speelden bij het uitbrengen van hun stem. Dat waren achtereenvolgens de onbekwaamheid van ministers, stikstof, gezondheidszorg, immigratie/integratie en klimaat. Bovendien verloren de partijen die zich het felst tegen de nieuwe Pensioenwet verzetten allemaal: zowel PVV, SP als 50+ leverden zetels in. Daarnaast is het heel goed mogelijk dat BBB straks door de coalitie voor het blok wordt gezet: 'Kies maar waar je concessies van ons wilt. Op het stikstofdossier of op pensioenen, niet op allebei.'

Of het zover komt, is natuurlijk de vraag. Want hoewel de meerderheid voor de nieuwe Pensioenwet in de Eerste Kamer in haar nieuwe samenstelling slinkt, blijft het aantal voorstemmers groter dan het aantal tegenstemmers. Bovendien is de planning van de wetsbehandeling in de Senaat nog steeds zo dat vóór het aantreden van de nieuwe Eerste Kamer (op 30 mei) over de wet zal worden gestemd. In de huidige samenstelling dus, met een comfortabele meerderheid.

Of die planning wordt gehaald? Afgelopen week werden meer dan 1000 schriftelijke vragen bij de minister ingediend. Daarbij zaten alle vragen die de Koepel Gepensioneerden eerder samen met haar partners in de Seniorencoalitie (ANBO, KBO-PCOB en NOOM) bij senatoren hadden aangedragen. Afgesproken is dat de minister vier weken voor haar beantwoording krijgt. Die zal ze vermoedelijk niet nodig hebben: door alle verlopen op het ministerie in te trekken, slaagde ze er eerder in de meer dan 3000 vragen die in de Tweede Kamer werden gesteld in recordtempo te beantwoorden. Bovendien heeft ze haast. Nog steeds.

In de tussentijd gaat de Eerste Kamer (net zoals de Tweede Kamer dat deed) in gesprek met de Nederlandse Bank en de commissie parameters. Die laatste bracht in november haar rapport uit met de aannames rondom bijvoorbeeld het veronderstelde rendement op aandelen en de te verwachten inflatie die pensioenfondsen moeten hanteren bij hun rekensommen.

Ook de Koepel Gepensioneerden zit uiteraard niet stil: de gesprekken met senatoren gaan gewoon door. Binnenkort wordt bijvoorbeeld opnieuw gesproken met de woordvoerders van PvdA en Groen Links. Voorstanders van de wet, maar ook in de positie dat ze de kiezer moeten uitleggen dat ze een steeds onpopulairder kabinet aan een meerderheid willen helpen voor een wet waar nog steeds heel veel discussie en onduidelijkheid over bestaat.

Wordt vervolgd dus. Alweer.

Raad van Ouderen

Praten mét ouderen,
niet óver ouderen

Handreiking gesloten pensioenfondsen komt eraan

Kabinet en sociale partners beloofden met het sluiten van hun pensioenakkoord in 2019 gouden bergen: 'Iedereen gaat erop vooruit!' Bij het presenteren van het op dat akkoord gebaseerde wetsvoorstel om tot een nieuwe Pensioenwet te komen, bleek die belofte ineens een stuk minder hard. En was vooral sprake van allerlei onduidelijkheden. Eén ding was echter wel duidelijk: hoewel het nieuwe pensioenstelsel volgens de minister nog steeds zowat het beste was wat gepensioneerden kon overkomen, konden zogenaamde 'gesloten fondsen' (waarbij alleen nog gepensioneerden en gewezen deelnemers, maar geen werkenden bij zijn aangesloten en waar dus geen premie meer binnenkomt) volgens het wetsvoorstel niet naar dat nieuwe stelsel overstappen.

Vreemd natuurlijk. En onrechtvaardig. Want elk fonds zou op zijn minst de keuze moeten hebben om naar het nieuwe stelsel over te gaan of in het huidige te blijven. Omdat de Koepel Gepensioneerden onder haar achterban ook verenigingen van gepensioneerden bij gesloten pensioenfondsen telt (die zijn verenigd in een eigen binnen de Koepel georganiseerd platform), heeft de Koepel vorig jaar het initiatief genomen om daar verandering in te brengen.

Het door de Koepel Gepensioneerden in het kader daarvan afgedwongen overleg met ministerie, sociale partners (vakbonden en werkgevers) en de pensioensector leidde uiteindelijk tot de erkenning dat ook ingeval van gesloten fondsen de keuze moet worden

geboden om wel of niet 'in te varen' naar een nieuwe pensioenregeling. Dat dat zo is, is inmiddels aan de toelichting op de wet toegevoegd. Daarnaast, zo dwong de Koepel af, zou er een zogenaamde 'Handreiking' komen met de specifieke spelregels om bij gesloten pensioenfondsen al dan niet tot een besluit tot invaren te komen. Zo'n Handreiking is nodig, omdat bijvoorbeeld de relatie tussen een gesloten pensioenfonds en de voormalige werkgever (die het fonds destijds immers 'buiten de deur heeft gezet') niet altijd even duidelijk is. En dat terwijl die laatste formeel een belangrijke rol heeft bij het besluit om wel of niet over te stappen.

De afgelopen maanden heeft de Koepel behoorlijk wat druk moeten uitoefenen om ervoor te zorgen dat die Handreiking er ook echt komt. Mede dankzij het informeren van de Eerste Kamer over het uitblijven ervan, ligt er inmiddels een concept. Daarin zijn de meeste voorstellen van de Koepel Gepensioneerden overgenomen en wordt bijvoorbeeld de positie en betekenis van verenigingen van gepensioneerden bij gesloten fondsen benadrukt. Op 29 maart aanstaande worden de laatste op- en aanmerkingen van de Koepel Gepensioneerden besproken. Zoals voorzitter John Kerstens van de Koepel in de brief aan het Ministerie met die op- en aanmerkingen schrijft, *'gaat de Koepel Gepensioneerden ervan uit dat de uiteindelijke handreiking kan leiden tot een geruststellend bericht aan de Senaat.'*

En aan de lid-verenigingen van de Koepel bij gesloten pensioenfondsen uiteraard.

"Vurige geruchten....."

Roddel en achterklap, ze lijken ingebakken in nauwe sociale banden die op het platteland gebruikelijk waren. Sociale controle maakt dat je als het ware 'tot elkaar veroordeeld bent'; je kunt niet zonder elkaar maar soms ook niet met elkaar. Zo ontstaat er een geruchtenverkeer dat de onderlinge verhoudingen danig op de proef stelt. Bij gebrek aan tv, video en bioscoop was het haardvuur de ultieme plek waar zowel de zondagse preken nabesproken als de nieuwste roddels en geruchten uitgewisseld werden.

De architectuur van boerderijen voorzag doorgaans in twee toegangen. 'Achterom' was de aangewezen route voor de familie, bekenden en personeel. De deur aan de voorzijde van de boerderij gaf direct toegang tot de pronkkamer en daarmee tot het privédominon van het boeregezin, genoeglijk verwarmd door het enige haardvuur in huis. De voordeur werd dan ook voornamelijk gebruikt in tijden van 'rouw en trouw'; een bruidegom werd verwacht aan de voorzijde van de ouderlijke boerderij van zijn bruid. Bij een sterfgeval werd het lijk op weg naar het

kerkhof, door de voordeur het huis uitgedragen.

Men moet dus wel belangrijk nieuws hebben -of denken te hebben- eer men op deze manier *'met de deur in huis valt'*.

De enige verwarmde, dus comfortabele plek in het woongedeelte van de boerderij was die rond het haardvuur. Het gezinsleven speelde zich rond dit middelpunt af. Overpeinzingen over hogere, meer spirituele thema's als geloof, hoop en liefde kregen dankzij het tegelwerk achter de haard nuttige ondersteuning.

Het analfabetisme vierde hoogtij. Boekenkennis was geen serieuze concurrent van het gesproken woord, behalve wanneer het ging over het boek der boeken, De Bijbel.

Ieder godsvruchtige boeregezin ging 's-zondags naar de kerk. Om de diepere betekenis van de preek zo goed mogelijk 'tot zich te nemen' kon het gezin op ieder gewenst moment van de dag terugvallen op de tegelwand achter het haardvuur. De achterwand werd namelijk voorzien van talloze tegeltjes, met (doorgaans Bijbelse) voorstellingen. Links werden taferelen uit het Oude Testament afgebeeld, de

rechterzijde verbeeldde het Nieuwe Testament. Zo waren er altijd aanknopingspunten voorhanden om de toepasselijkheid van de Heilige Schrift op het dagelijkse leven te bespreken. *'Een teken (tegel) aan de wand'* staat nog steeds voor een onderwerp dat meer aan betekenis in zich heeft dan waar het op het eerste gezicht voor staat.

Naast deze levensbeschouwelijk functie was de haard ook gewoon de plaats waar warmte gecreëerd werd. Totdat het tijd werd om de bedstee op te zoeken, zorgden vuurkooltjes voor genoeg behaaglijkheid. Naast de haard stond altijd een pot waarin deze gloeiende kooltjes bewaard werden. Zo was er de volgende dag direct weer een goed vuur. Met het opbergen van de vuurkooltjes verstomden ook de gesprekken. Samen met de kooltjes belanden dan ook de gespreksonderwerpen *in de doofpot*. Aanhoudende geruchten overleefden de doofpot en hielden vele huisgezinnen bezig. Zo'n nieuwtje of roddel ging dan *als een lopend vuurtje* door een dorpsgemeenschap; iedereen besprak het immers weer bij zijn eigen haardvuur. Degene die daarbij het hoogste woord voerde zat vaak letterlijk *op de praatstoel*. De comfortabele praatstoel was gereserveerd voor een eerbiedwaardig familielid, meestal de inwonende grootvader of -moeder. Comfortabel aangeschoven tot vlak bij het haardvuur en verzekerd van een aandachtig publiek zag opa of oma de kans schoon. Ieder nieuwtje werd uitvoerig omlijst met historische achtergronden of speculaties over toekomstige ontwikkelingen.

De boerin nam praktische maatregelen in het dagelijkse leven helder onderscheid te maken in de communicatie met haar personeel. Welke informatie wel voor iedereen bestemd was en welke niet, de grote Friese staartklok in de pronkkamer vervulde een spilfunctie. Vond de bovenmeid in één van de opengewerkte zijanten van de klok een briefje van de boerin, dan wist ze dat deze vertrouwelijke informatie uitsluitend voor haar ogen bedoeld was. Bijvoorbeeld de naam van een bezoeker die verwacht werd en voor wie zij dus een al of niet gastvrij onthaal moest voorbereiden. Deze boerenmeid was de hoogste in rang van het totale personeelsbestand. Haar collega's hoefden over dergelijke details niet ingelicht te worden. Dat gegeven kon zij afleiden uit het feit dat zo'n mededeling door de boerin *aan de grote klok gehangen was*.

Heel bijzonder is het feit dat deze uitdrukking in de loop der jaren schijnbaar een omgekeerde betekenis gekregen heeft. Immers, men wordt nu toch dringend aangeraden geheimen juist niet aan de grote klok te hangen? Zeer waarschijnlijk slaat de uitdrukking echter ook terug op het gebruik van kerkklokken. De zware kerkklok werd geluid bij belangwekkende gebeurtenissen, bijvoorbeeld als kennisgeving van een sterfgeval. "Heur-ies, d'r wordt er iene verluud, wel zul dat wezen?", vroeg men zich dan af.

Gekletst werd er volop, ook tijdens het huishoudelijk werk op de boerderij. Rijke boeren hadden doorgaans meerdere meiden in dienst om de boerin het werk uit handen te nemen. Zoals dat onder andere van ze verwacht werd rond de jaarwisseling. Dan moesten er namelijk talrijke 'knieperties' gebakken worden. Een gezellige traditie, waarbij iedereen een knieperties-iezer in het vuur hield. De platte varianten waren bedoeld voor consumptie vóór 31 december middernacht. Na de jaarwisseling werden de knieperties in opgerolde toestand geserveerd. De smakelijke rolletjes symboliseerden de verwachtingen over het komende jaar dat zich zou gaan ontrollen en hopelijk veel goeds bracht. Om het geluk een beetje af te dwingen, werd er daarom vaak slagroom in de rolletjes gedaan!

Al met al een behoorlijk karwei, dat knieperties bakken. Wanneer het gezellige theekransje uit de klauwen dreigde te lopen, verzuchtte de boerin 'Houd je nou maar bij je wafelijzer!', of korter, *'hou je waffel!'* Bedoeld werd dan de aandacht te houden bij het wafelijzer in plaats van bij de bespiegelingen van andermans zorgen of liefhebberijen.

Ook andere huishoudelijke karweitjes leenden zich voor dergelijke verstrooiing. Wassen gebeurde vroeger natuurlijk volledig handmatig; flink soppen, goed uitwringen, nog eens in het sop, weer uitwringen, enzovoort, enzovoort. Een zware en tijdrovende klus, waarbij de mangel niet mocht ontbreken. Maar niet alleen het wasgoed werd grondig *door de mangel gehaald*. De behandeling van de was tussen de twee rollers door, is allicht te vergelijken met de grondigheid waarmee de meiden ondertussen hun gespreksonderwerpen behandelden. Ach, er is toch geen kruid tegen gewassen, zal de boerin gedacht hebben, *'Laat ze maar mooi in hun sop gaar koken'*. Het heimelijke genoegen om te praten over anderen is van alle tijden. Daar werd veel tijd aan besteed. Niet allen bij de haard. Het niveau van dergelijke gespreksonderwerpen is het aanbieden van een stoel bij de haard meestal niet waard. Daarom werden geruchten en roddels uitgewisseld bij het uitlaten van de gast. Dat deze daarbij bijkans een verkoudheid

dreigde op te lopen, zegt iets over het genoeg dat hij of zij (meestal zij) daarin schiep. Want met de deur open, gaat het tochten in huis. De kwalificatie dat je 'laank op de tocht' bent is dan ook geen positieve, ook al zegt het meer over de lengte dan de diepgang van de conversatie.

Bron: "Boeiende bakerpraat hete hangijzers". Meer dan 50 hedendaagse uitdrukkingen in een onverwacht historisch perspectief. Door Henny Buld en Jeannet Boverhof. Het Drentse Boek.

De nieuwe puzzelopgave.

Fillipinepuzzel. Gelijke cijfers = gelijke letters. In de lichtblauwe kolommen verschijnt een spreuk.

1	1			2		17		2	3	15	7		13	1
2	15		2		4			5	16	12		15		12
3	2		6	18		1	17	7		2	17	20		5
4	6			10	1		7	18	18	19		12		18
5	14		13		9	11				8	19	11		18
6	5			7			20	4			12	5		11
7			6	19	1			21	14	11	9			10
8	7			2	2	7		22	15		12	5		13
9			12	2	2		5				23	1		1
10	13		3	8			9		7	24		11		17
11	13		14	1		12			1	25	5			14
12	14		13	5	12			14	26	15		10		16
13	2		12		14	14			27		11	2		16
14	20		4		28		13	10			5	12		9

1. Dozijn
2. Schoteldoek
3. Tongval
4. Afpersing
5. Ravotterij
6. Knabbelen
7. Rijmen
8. Riskant
9. Berm
10. Kader
11. Korre
12. Herfstroos

13. Aanvaller
14. Gebruik
15. Plezier
16. Stroom
17. Deksteen
18. Kaartkleur

19. Wortel
20. Kruk / klink
21. Loeren
22. Omzet
23. Wigwam
24. Drukte
25. Rustig
26. Knul
27. Vakantieland
28. Scharenkruid

Georganiseerd door;

”Senioren-Belang-Sleen e.o.”

11 MEI 2023

Aanvang 14:00 uur (Inloop vanaf 13:30 uur)

M.F.C. ”De Brink”

Inleggeld voor leden: € 5,00 * niet leden € 7,50
(inclusief 2 consumpties) (graag gepast betalen bij de entree)

Reserveer nu uw plaats

Miep Schepers 0591-361806 * Reina Muller 0591-362125

Secretaris 0591-853398 / 06-31578862 * of e-mail: secretaris@sbs-sleen.nl